

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 37/07

23 maja 2007 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-438/05

*The International Transport Workers' Federation i The Finnish Seamen's Union /
Viking Line ABP i Ou Viking Line Eesti*

RZECZNIK GENERALNY POIARES MADURO PROPONUJE, BY ZWIĄZKI ZAWODOWE MOGŁY PODEJMOWAĆ DZIAŁANIA ZBIOROWE MAJĄCE NA CELU ODSĄPIENIE PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWO OD PRZENIESIENIA MIEJSCA SIEDZIBY W RAMACH WSPÓLNOTY

Jednakże, działania zbiorowe, których skutkiem jest podział rynku pracy wzdłuż granic państwowych lub uniemożliwienie przedsiębiorstwu świadczenia usług w innym państwie członkowskim jest niezgodne z prawem wspólnotowym.

International Transport Workers' Federation (międzynarodowa federacja pracowników transportu, zwana dalej „ITF”) jest federacją 600 związków zawodowych pracowników transportu ze 140 państw, z siedzibą w Londynie. Jednym z jej głównych działań politycznych jest polityka „tanich bander” (flags of convenience). Zgodnie z tą polityką, aby wyeliminować tanie bandery, związki zawodowe w państwie, w którym rzeczywiście czerpane są korzyści ze statku, bez względu na jego banderę, mają prawo zawierać porozumienia zbiorowe dotyczące tego statku.

Viking Line, fińska spółka przewozów promowych, jest właścicielem „Roselli”, promu pływającego pod fińską banderą pomiędzy Tallinem a Helsinkami. Jego załogę stanowią członkowie Finnish Seamen's Union (fińskiego związku marynarzy, zwanego dalej „FSU”), który należy do ITF.

W październiku 2003 r. Viking Line chciała zmienić banderę przynoszącej straty „Roselli” poprzez zarejestrowanie statku w Estonii tak, by Viking Line mogła zatrudnić estońską załogę po niższych estońskich wynagrodzeniach i tym samym mogła konkurować z innymi promami na tej samej trasie. O propozycji tej została poinformowana załoga oraz FSU, który sprzeciwił się zmianie przynależności statku. W listopadzie 2003 r., w następstwie wniosku ze strony FSU, ITF przesłał okólnik do wszystkich swoich członków informujący, że korzyści z „Roselli” są czerpane w Finlandii, a tym samym FSU zachowuje prawa do prowadzenia rokowań zbiorowych. Zrzeszone związki zawodowe zostały wezwane do niepodejmowania rokowań z Viking Line. Niezastosowanie się do okólnika mogło prowadzić do sankcji, a w ostateczności do wykluczenia z ITF. To skutecznie uniemożliwiło Viking Line prowadzenie rozmów z estońskim związkiem zawodowym.

W grudniu 2003 r., w następstwie gróźb FSU podjęcia akcji strajkowej, Viking Line zgodziła się na powiększenie załogi „Roselli” i niezmienną przynależność statku do dnia 28 lutego 2005 r. ITF nigdy nie wycofał swego okólnika, toteż Viking Line, która nadal zamierzała w późniejszym terminie zmienić banderę „Roselli”, wszczęła postępowanie sądowe w Anglii, gdzie znajduje się siedziba ITF. Viking Line wniosła o nakazanie ITF wycofania okólnika oraz nakazanie FSU powstrzymania się od ingerencji w prawa Viking Line do swobody przepływu w związku ze zmianą bandery „Roselli”.

Court of Appeal, przed który zostało wniesione odwołanie FSU i ITF, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym odnośnie do stosowania do tej sprawy norm traktatowych w zakresie swobody przedsiębiorczości oraz do tego, czy postępowanie FSU i ITF stanowi ograniczenie swobody przepływu.

W pierwszej kolejności rzecznik generalny Miguel Poiares Maduro stwierdził że jego zdaniem, normy traktatowe w zakresie swobody przepływu stosują się do rozpatrywanej sytuacji. Interes publiczny związany z polityką społeczną i prawami podstawowymi może uzasadniać pewne ograniczenia swobody przepływu w zakresie, w jakim nie wykraczają one ponad to, co jest konieczne do osiągnięcia celu. Jednak okoliczność, że polityka społeczna stanowi jeden z celów Traktatu WE nie oznacza, że działania podejmowane w tym obszarze są automatycznie wyłączone z zakresu stosowania norm dotyczących swobody przepływu.

Następnie M. Poiares Maduro stwierdził, że postanowienia dotyczące swobody przepływu powinny stosować się do sytuacji dotyczących dwóch podmiotów prywatnych, gdy sporne działanie mogłoby skutecznie ograniczyć korzystanie przez innych z prawa do swobody przepływu przez ustanowienie przeszkody, której ci nie mogą racjonalnie ominąć. Jest tak w tym przypadku, ponieważ w praktyce skutkiem skoordynowanych działań FSU i ITF jest uzależnienie korzystania przez Viking Line z prawa do swobody przedsiębiorczości od zgody FSU.

Odnośnie do tego, czy rozpatrywane działania prowadzą do słusznej równowagi pomiędzy prawem do działań zbiorowych a swobodą przedsiębiorczości, rzecznik generalny zauważył, że skoordynowana polityka działań zbiorowych związków zawodowych stanowi zwykle uzasadniony środek do walki o ochronę płac i warunków pracy marynarzy. Jednak działania zbiorowe, których skutkiem jest podział rynku pracy i które uniemożliwiają zatrudnienie marynarzy z określonych państw członkowskich celem ochrony miejsc pracy marynarzy w innych państwach członkowskich, narusza samą istotę zasady niedyskryminacji, na której opiera się wspólny rynek.

Odnośnie do łagodzenia negatywnych skutków zmiany bandery „Roselli”, M. Poiares Maduro wskazał, że do sądu krajowego należy przede wszystkim określić, czy sporne działanie wykracza ponad to, co przepisy krajowe uznają za zgodne z prawem, przy uwzględnieniu prawa wspólnotowego. W tym zakresie prawo wspólnotowe nie stoi na przeszkodzie podejmowaniu przez związek zawodowy - celem ochrony pracowników tego przedsiębiorstwa - działań zbiorowych, których skutkiem jest ograniczenie prawa przedsiębiorczości przedsiębiorstwa, które zamierza przenieść miejsce swojej siedziby do innego państwa członkowskiego. Jednak działania zbiorowe mające na celu uniemożliwienie zgodnego z prawem świadczenia przez przedsiębiorstwo, które ma siedzibę w jednym państwie członkowskim, usług w innym państwie członkowskim po zmianie siedziby przez to przedsiębiorstwo byłoby niezgodne z prawem wspólnotowym.

Wreszcie rzecznik generalny przyznał, że FSU, wraz z ITF i zrzeszonymi związkami zawodowymi może użyć działań zbiorowych jako środka do poprawy warunków zatrudnienia marynarzy w całej Wspólnocie. Jednak, tak samo jak istnieją ograniczenia prawa do działań zbiorowych na poziomie krajowym, tak i istnieją ograniczenia w korzystaniu z takiego prawa na poziomie europejskim. Zobowiązanie wszystkich krajowych związków zawodowych do wspierania działań zbiorowych któregośkolwiek innego związku zawodowego mogłaby łatwo prowadzić do nadużyć. Taka polityka prowadziłaby do ochrony mocy rokowań zbiorowych niektórych krajowych związków zawodowych kosztem interesów innych związków oraz do podziału rynku pracy z naruszeniem norm dotyczących swobody przepływu. Natomiast, jeśli inne związki zawodowe miałyby swobodę wyboru odnośnie do uczestniczenia w działaniach zbiorowych, wówczas niebezpieczeństwo to byłoby zażegnane. Sąd krajowy musi rozstrzygnąć czy jest tak w okolicznościach niniejszej sprawy.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich rozpoczynają właśnie rozpoznanie tej sprawy. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe : wszystkie

Pełny tekst opinii znajduje się na stronie internetowej Trybunału

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=PL&Submit=rechercher&numaff=C-438/05>

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji, proszę skontaktować się z

Ireneuszem Kolowcą

Tel. (00352) 4303 2793 Faks (00352) 4303 2053

Nagranie wideo z odczytania opinii jest dostępne przez EbS "Europe by Satellite", serwis prowadzony przez Komisję Europejską, Dyрекcję Generalną ds. Prasy i Komunikacji, L-2920 Luksemburg, tel. (00352) 4301 35177 faks (00352) 4301 35249 lub B-1049 Bruksela, tel. (0032) 2 2964106 faks (0032) 2 2965956